

G E V O N D E N V O O R W E R P E N

'N trin tri

WILLEMIJN STOCKMANN/ROC MIDDEN-BRABANT

Altijd als ik mijn ANT2-avondgroep binnenstapte zaten de cursisten al te wachten, de meesten overigens na een lange dag werken en zorgen voor kinderen en huishouden. En dan nog twee avonden naar school om lezen en schrijven te leren.

De groep bestond uit acht vrouwen en vier mannen. Twee Ghanese vrouwen in de groep kwamen altijd moe aan, waren blij me te zien, maar konden pas gaan leren als er gelachen was. Dan was de vermoeidheid over en konden ze zich weer openstellen voor de les. Toen we het een keer over eten hadden, vertelde Cynthia dat ze 'n trin tri had gegeten. 'N trin tri? Dat zei me niet zo veel, dus gingen we in woord en gebaar druk aan de slag met betekenisonderhandeling. We zochten op internet en we zochten bij de groepen hoogopgeleiden naar een Ghanees, maar daar zaten vooral Polen. We moesten het doen met onze eigen communicatie.

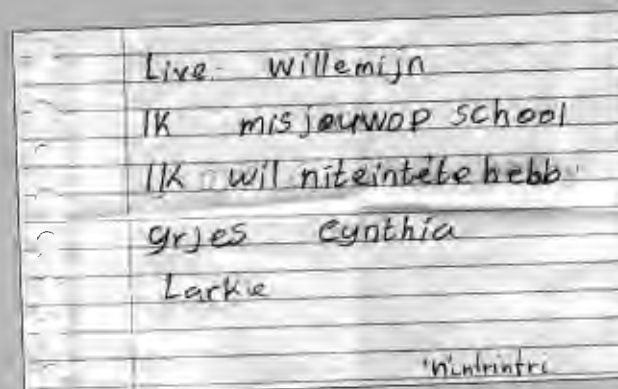
Dit was ongeveer het resultaat: het zijn spieren, het zit vlak onder het vel, en het woord is kennelijk ook een synoniem voor het mannelijke geslachtsorgaan of iets anders in die streek. Het is geen biefstuk. Je kunt het kopen bij de Ghanese slager in Breda. Je moet het lang op het vuur hebben staan.

Braadlappen? Die les hoefde ik maar 'n trin tri te zeggen of Nanaa en Cynthia lagen onder de tafel van het lachen. Zo hard dat de burens kwamen kijken wat er aan de hand was.

Zoals helaas vaker in ons onderwijs werden docenten gewisseld en ging ik een andere groep les geven. Tussentijds afscheid nemen van een groep is nooit leuk, van een alfagroep al helemaal niet. Gelukkig geef ik nog op dezelfde avond les en zie ik ze nog vaak.

Ter voorbereiding van de ANT2-studiemiddag in Oss had ik wat functionele schrijfproducten nodig en ik vroeg de huidige docent de cursisten mij een briefje te laten schrijven. Dat deden ze graag. De cursisten beschouwden het echt als communicatie met mij. Cynthia leverde de brief ook niet in bij de docent maar kwam hem zelf afgeven.

Dit is wat Cynthia schreef:

Het systeem van schrijven als uitgesteld praten had ze kennelijk goed begrepen: ze wilde een ervaring delen en een boodschap overbrengen. Ze weet al wel dat klanken met letters worden weergegeven, al is het vinden van de juiste letter nog wel eens een probleem. En kennelijk heeft ze bedacht dat wat we 'n trin tri genoemd hadden, zo geschreven moet worden (dat heeft haar vast niemand verteld). En de boodschap die ze over wil brengen is in elk geval heel duidelijk: 'n trin tri staat voor haar inmiddels symbool voor alle vrolijke momenten in onze lessen.

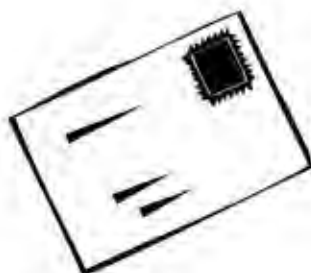
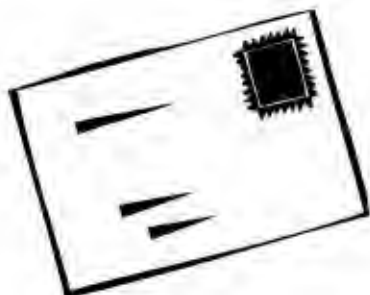
V E R H A A L I N D E K L A S

Sooi Smaas

Sooi Smaas gaat over iets dat echt gebeurd is, lang geleden, in Vlaanderen. Het verhaal gaat over Marie die tegen een man aan de deur vertelt dat ze Franciscus Smeyers, die in haar huis zou moeten wonen, niet kent. Uiteindelijk blijkt het te draaien om het feit dat dorpsgenoten in de alledaagse omgang een naam hebben die bepaald niet identiek hoeft te zijn aan de naam in de officiële documenten.

Sooi en Smaas zijn lokale uitspraakvarianten van officiële namen.

KATRIEN JANSSENS/BASISEDUCATIE ZUIDERKEMPEN

SOOI SMAAS

Dit verhaal is echt gebeurd.
Heel lang geleden, in een dorp in België.

Marie is al heel lang getrouwd.
Haar man heet Sooi.
Sooi Smaas heet hij in het dorp.
Iedereen noemt hem zo.
En Marie noemt hem ook Sooi.

Op een dag is Marie bezig met de afwas.
Sooi is er niet, hij werkt in de fabriek.
Hij moet veel werken en is weinig thuis.
Er klopt iemand op de deur.
Marie droogt haar handen af.
Ze doet de deur open.
Er staat een hele nette man aan de deur.
De man heeft een brief in zijn hand.
Marie schrikt een beetje.
Ze krijgt nooit brieven.

'Goeiemiddag mevrouw', zegt de man.
'Dag meneer', zegt Marie.
Ze is een beetje nerveus.
'Ik heb een brief voor Franciscus Smeyers.
Woont die hier?' vraagt de man.
Franciscus Smeyers?
Die naam ken ik niet, denkt Marie.
'Nee meneer,' zegt ze tegen de man,
'die woont hier niet.'
'Dat is vreemd', zegt de man.
'Dit is toch Hoogstraat 6?
Op deze brief staat dat die hier woont.
Hoe heet uw man?'
'Mijn man heet Sooi, meneer', zegt Marie.
Ze hoopt dat de man snel weggaat.
Ze is een beetje bang van mannen in kostuum.
Ze brengen vaak slecht nieuws.
'Vraagt u het eens in de winkel aan de overkant.
Daar werkt Anna.
En Anna kent veel mensen uit het dorp.
Dag meneer', zegt ze nog.

Dan doet ze snel de deur dicht
en gaat terug naar de afwas.

Een paar minuten later klopt er weer iemand op de deur.

'Ze laten me ook nooit met rust,' denkt Marie.

Ze legt de handdoek weg en doet de deur open.

Het is dezelfde man.

Hij kijkt een beetje raar naar Marie.

'Mevrouw,' zegt hij, 'Franciscus Smeyers woont heel zeker in dit
huis.

Dat zegt die dame van de winkel.

Weet u zeker, dat u hem niet kent?'

'Wacht even,' zegt Marie.

Ze laat de man aan de deur staan.

Ze draait zich om,

en loopt de woonkamer in.

Ze kijkt in een kast, en in een andere kast.

Het moet hier ergens liggen, denkt ze, maar waar?

O ja, hier in de la.

Ze vindt het trouwboekje in de la.

Marie kijkt naar de letters van haar man in het boekje.

Marie kan niet zo goed lezen.

Ze leest traag... Fr... Fran... Franci..

En dan S... Sme.. Smey..

Ja, dat kan Smeyers zijn.

Franciscus Smeyers, Sooi Smaas.

Het is al zo lang geleden dat de burgemeester vroeg
of ze wou trouwen met Franciscus Smeyers.

De man staat nog altijd aan de deur.

Marie kan hem niet langer laten wachten.

Ze loopt terug naar de deur.

'Ja meneer,' zegt Marie met rode wangen,

'Franciscus Smeyers is wel mijn man.

Ik was zijn echte naam vergeten.'

Ze durft de man niet aan te kijken.

Ze kijkt alleen naar de grond.

De man moet heel erg lachen.

Zo'n gek verhaal heeft hij nog nooit gehoord.

Maar Marie kan er niet om lachen.

Illustratie: Conny van der Neut